

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ

Музичка култура

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
Шести	2	72

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Циљ наставе предмета музичка култура је да подстицањем, стварањем и даљим његовањем интересовања, навика и потреба за слушањем и репродукцијом вриједних музичких остварења из области умјетничке, дјечије, духовне и традиционалне музике развија, на првом мјесту, код ученика љубав према музици, музичкој умјетности и умјетности уопште. Такође, да развија креативне и интелектуалне потенцијале и да правилним његовањем музичког укуса доприноси њиховом естетском и хуманом развоју као и подизању нивоа њиховог музичког образовања и опште културе.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Кроз више наставних подручја и дисциплина из области музичке педагогије развија код ученика интересовање и љубав према музици и умјетности уопште, као и когнитивне, емоционалне, социјалне и креативне потенцијале и способности;
- Његује способности заједничког (индивидуалног) репродуковања музичких дјела обрађених на часу;
- Кроз активно пјевање, слушање, свирање, играње и стварање музике ученике уводи у разумијевање музике и њених законитости;
- Континуирано развија музичке способности: музикалност, слух, слушну концентрацију, општу и музичку интелигенцију, музичку меморију и креативност;
- Развија оригиналност, индивидуалност и креативна рјешења;
- Развија код ученика способности да изрази своје мисли, формулише сопствени суд и аргументовано га одбрани (критичко мишљење);
- Кроз слушање и активно музицирање (пјевање/свирање) упозна ученике са изражајним средствима музичке умјетности, музичко-теоријским појмовима и основним карактеристикама музике различитих епоха, стилова и жанрова предвиђених програмом, ради развијања способности разумијевања музичких садржаја;
- Развија код ученика навику да слуша вриједна музичка дјела, изграђује позитиван став према музичкој умјетности, прати музички живот и формира сопствене дискотеке (фонотеке);
- Развија способности за заједничко извођење (пјевање/свирање/играње) познатих примјера из дјела свјетске, српске и босанско-херцеговачке музичке литературе;
- Музички описмењује и упознаје ученике са музичким појавама и појмовима из области мелодике и ритма;
- Развија код ученика неометано повезивање перцепције и рецепције музике: од нотне слике до звука и од звука до нотне слике;
- Обогаћује и оплемењује емоционални живот ученика;

<ul style="list-style-type: none"> - Васпитава ученика у његовању патриотизма, хуманизма и интернационализма; - Правилним његовањем музичког укуса развија код ученика способност за процјену умјетничке вриједности, тј. да кроз успостављање и усвајање вриједносних мјерила за критичко и естетско процењивање музике створи компетентног корисника музичке културе; - Приближава савремене извођаче умјетничке музике и указује на савремене обраде класичних музичких дјела; - Указује на везу музичке културе са садржајима других наставних предмета; - Његује хорско и оркестарско музицирање у школи. 		
САДРЖАЈИ ПРОГРАМА		
Ред. бр.	Наставно подручје	Оквирни број часова
1.	Слушање музике	23
2.	Увод у основе музичке писмености	25
3.	Дјечије музичко стваралаштво	12
4.	Извођење музике	12
УКУПНО		72
ИСХОДИ УЧЕЊА И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ		
Наставно подручје: СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (23 часа)		
Тема: Бисери умјетничке музике 1. Хорска музика 2. Инструментална музика 3. Вокалноинструментална музика		
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ		САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик ће:</p> <p>1. Препознати и именовати слушане музичке примјере хорске музике;</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинисати и објаснити појам хорске пјесме; • разликовати духовну и свјетовну хорску музику; • разликовати дјечији, женски, мушки и мјешовити хор; • навести значајне домаће ауторе хорске музике и наведе основне биографске податке о њима; • активно учествовати у репродукцији обрађених примјера, те динамички и агогички нијансира према оригиналу слушаног музичког примјера; • солфеђирати тематски материјал композиције коју су слушали; • разликовати а капела од вокално-инструменталног извођења хорске пјесме; 		<p>Слушање и репродукција музике:</p> <p>1. Хорска пјесма – свјетовна и духовна</p> <p>Слушање и репродукција музике: С. С. Мокрањац: <i>V Руковет</i> С. С. Мокрањац: <i>VII Руковет</i> С. С. Мокрањац: <i>Акатист</i> В. Комадина: <i>Поткозарје</i> В. Милошевић: <i>Јесен</i> В. Милошевић: <i>Пјесме са Змијања</i> М. Милојевић: <i>Муха и комарац</i> П. Коњовић: <i>Враголан</i></p> <p>2.1. Солистичка музика:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Л. Ван Бетовен: <i>За Елизу</i> • В. А. Моцарт: <i>Соната за клавир бр. 16, C-dur, К. 545 (Facile соната)</i> • Ј. С. Бах: <i>Двогласна инвенција бр.</i>

- објаснити термин руковет;
- варирати композиције које су слушали;
- препознати и погодити из које од две или три саслушане композиције потиче мелодија коју им наставник свира на инструменту или пјева;
- учествовати у једногласном и двогласном извођењу паралитургијских пјесама.

2. Набројити значајне домаће и стране композиторе инструменталне умјетничке музике, те наведе њихове основне биографске податке.

- Препознати и именовати на часу обрађене примјере инструменталне музике значајних домаћих и страних аутора;
- разумијети појмове солистичка, камерна и оркестарска музика;
- разликовати врсте камерних ансамбала према броју извођача (дуо, трио, квинтет,..);
- класификовати ансамбле према врсти инструмената који учествују у извођењу одређеног дијела (гудачки квинтет, дувачки квинтет, клавирски трио,..);
- навести музичке форме у којима учествује оркестар;
- препознати теме слушаних композиција оркестарске музике;

3. Дефинисати и објаснити појмове соло пјесме, опере и оперске арије;

- аудитивно идентификовати и именовати слушане музичке примјере домаћих и страних аутора;
- уочити и објаснити разлику између соло пјесме и оперске арије;
- разликовати народну пјесму од умјетничке;
- активно учествовати у репродукцији обрађених соло пјесама;

6

2.2. Камерна музика:

- Г. Ф. Хендл/ Ј. Халворсен: Пасакаља за виолину и виолончело
- Ј. Брамс: *Мађарска игра бр.5* (клавирско извођење)
- В. А. Моцарт: Клавирски трио Kegelstatt, K. 498
- А. Пијацола: Либертанго за гитару и флауту

2.3. Оркестарска музика:

- Л. В. Бетовен: Симфонија бр. 5, c-mol, I став
- П. И. Чајковски: Валцер цвијећа из балета Крцко Орашчић
- С. Христић: I Свита из балета Охридска легенда
- П. Коњовић: Велика чочечка игра
- П. И. Чајковски: одломци из балета Лабудово језеро
- П. Дика: Чаробњаков ученик (компарација са филмом *Фантазија* (В. Дизни))
- А. Вивалди: Прољеће
- А. Хачатурјан: Игра сабљама (из балета Гајана)

3. Соло пјесма, оперски хор и арија

3.1. Соло пјесма:

- Ф. Шуберт: Пастрмка (компарација са Шубертовим истоименим клавирским квинтетом)
- В. Милошевић: Воћка послје кише
- М. Милојевић: Јапан

3.2. Оперски хор и оперска арија

- В. А. Моцарт: Арија Папагена из опере *Чаробна фрула*
- Ђ. Верди: Хор Јевреја из опере *Набуко*

<ul style="list-style-type: none"> критички судити о личном и групном извођењу. 	<ul style="list-style-type: none"> Ђ. Ђордани: Caro mio ben <p>Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитнообразовним циљевима НПП-а.</p>
--	---

Наставно подручје: УВОД У ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ ПИСМЕНОСТИ (25 часова)

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик ће:</p> <p>1. Препознати и именовати пјесме обрађене у претходном разреду. Репродуковати пјевањем (текстом/солмизацијом) и свирањем обрађене пјесме у C dura; извести напамет научену пјесму; интонирати љествицу и каденцу C dura и објаснити музичко-теоријске појмове: љествица, октава, каденца, ступањ, цијели и полустепен; препознати и навести тетраорде, степене и полустепене C dur љествице; аудитивно и визуелно у складу са својим могућностима препознати мотиве одсвиране од стране наставника или емитоване са аудитивних наставних средстава.</p> <p>2. Препознати и активно учествовати у заједничкој репродукцији музичких примјера обрађених на часу; идентификовати и извести ритмичке фигуре четвртину и осмину са тачком; од понуђених мотива умијети правилно да сложи дијелове композиције у односу на оригинал; интонирати литерарним текстом и солмизацијом (солфеђира) обрађени тематски материјал; репродуковати примјере по принципу Дандело и мануелном репродукцијом;</p> <p>3. Разумијети, препознати и репродуковати</p>	<p>Репродукција и слушање пјесама:</p> <p>1. Обнављање и утврђивање Cdur љествице; Музичко-теоријски појмови: тетраорд, љествица, каденца, ступањ, цијели степен и полустепен.</p> <ul style="list-style-type: none"> Четворка Поскакуша Јесте ли видјели мога синка Јанка Ми имамо црну куцу Ајде Като А. Власак: Љествица Ф. Лучић: Полустепен Сејао сам репу <p>2. Нота продужена тачком.</p> <ul style="list-style-type: none"> У ливади под јасеном М. Протић: Рибарчета сан Садила сам босиљак Високо се вију лабудови (околина Б.Луке) Миљено, миљено <p>3. Четвородјелна подјела јединице.</p>

обрађене музичке примјере са четвородјелном подјелом јединице бројања. Интонирати литерарним текстом и солмизацијом (солфеђира) обрађени тематски материјал.

4. Разумијети и објаснити појам тонског рода (дур-мол); дефинисати и објаснити појам музичког предзнака-повисилице и појам вођице, те препознати и у обрађеним музичким примјерима репродуковати (пјева/свира) повишен тон g (gis); репродуковати пјевањем (текстом/солмизацијом), и препознати обрађене пјесме у a $molu$; свирањем репродуковати једноставније примјере; интонирати љествицу и каденцу a - $molu$ и објаснити појам љествице; извести напамет научену пјесму; препознати и навести тетрахорде, степене и полустепене a - $molu$ љествице; аудитивно и визуелно препознати мотиве одсвиране од стране наставника или емитоване са аудитивних наставних средстава; објаснити разлику између дурске и молске љествице и разлику између природне и хармонске молске љествице; објаснити везу између паралелних љествица; равномјерно читати ноте; репродуковати примјере из умјетничке литературе и инструктивне примјере солмизационим слоговима заједно са наставником; репродуковати пјесме у заједничком извођењу на дјечјим ритмичким инструментима; репродуковати пјесме уз хармонску пратњу.

5. Дефинисати и објаснити појам орских игара; репродуковати (текстом, солмизацијом, мануелном репродукцијом) и препознати обрађене музичке примјере који садрже шеснаестину паузе; учествовати у двогласном извођењу пјесама.

6. Препознати и активно учествовати у заједничкој репродукцији (текстом,

- Канон: Сат
- Дјевојачко коло
- К. Бабић: Вјеверица

4. Поставка a - mol љествице.

- Ћук седи
- Вањка (руска народна пјесма)
- Д. Деспић – Б. Ћопић: Оглас
- Ој секице моја
- Лазар ми коло водио
- Све птичице запјевале

Утврђивање a - $molu$ на основу примјера из литературе:

- В. А. Моцарт: Сонатина за клавир KV 310, III став
- М. Глинка: Вјетар дува
- Ф. Рамо: Сељанчица
- Немој мати тужна бити (народна из Међумурја)
- Еј ухнем (руска народна)

5. Орске игре

- Једна дара
- Коло води Васа
- Поскакуша (проширена)
- Мечкарска (ромска)
- Вила се лоза винова

6. Увођење тона FIS

<p>солмизацијом, мануелном репродукцијом) музичких примјера обрађених на часу; идентификује и изведе повишен тон F-FIS.</p> <p>7. Препознати и објаснити музичко-теоријске појмове предтакт и узмах; репродуковати (пјева/свира/тактира) музичке примјере обрађене на часу.</p> <p>8. Репродуковати пјевањем (текстом/солмизацијом) и свирањем обрађене пјесме у F-duru; извести напамет научену пјесму; интонирати љествицу и каденцу F-dura и објаснити појам љествице; препознати и навести тетраорде, степене и полустепене F-dur љествице; аудитивно и визуелно препознати мотиве одсвиране од стране наставника или емитоване са аудитивних наставних средстава; равномјерно читати ноте; дефинисати и објаснити појам музичког предзнака-снизилце и њено мјесто у оквиру F-dur љествице, препознати и у обрађеним музичким примјерима репродуковати (пјева/свира) снижен тон h (b).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • В. А. Моцарт: Мала ноћна музика (одломак из I става, ар. Гордана Стојановић) • М. Брковић: Срећна мајка <p>7. Предтакт и узмах</p> <ul style="list-style-type: none"> • К. Бабић: Лепо ти је рано уранити • Сад зиме више нема (Италија) • М. Матовић: Музика је вјечна <p>8. Поставка F-dur љествице</p> <ul style="list-style-type: none"> • Помјерање пјесме: 'Опа цупа скочи • Меда мишко <p>Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитно-образовним циљевима НПП-а.</p>
<p>Наставно подручје: ДЈЕЧИЈЕ МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (12 часова) Тема: Креативна радионица 1. Варијација пјесама 2. Импровизација 3. Мали композитор</p>	
<p>ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ</p>	<p>САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ</p>

Ученик ће:

1. Варирати претходно обрађене музичке примјере.

2. Импровизовати ритам на задане текстове, импровизовати мелодију на задани ритам, понудити музичке одговоре на музичка питања упућена од стране наставника, пронаћи мелодијски мотив и наставити започети ритам; користити ритмичке и мелодијске инструменте Орфовог музичког инструментарија и употребљавати тијело као инструмент; уобличити и осмислити ритмичку пратњу народних игара и импровизује кореографију за народне игре и пјесме; стварати властите текстове на одређену тематику задану од стране наставника и самостално бирати текстове на које жели измислити мелодију.

3. Препознати и именовати фестивалске пјесме обрађене на часу, те активно учествовати у заједничкој репродукцији музичких примјера.

1. Варијација познатих и претходно обрађених музичких примјера (по избору наставника)

2. Импровизација

- осмишљавање ритма на задане текстове;
- осмишљавање мелодије на задани ритам;
- музичка питања и одговори;
- проналажење мелодијских мотива;
- настављање започетог ритма;
- мелодијска допуњалка;
- измишљање текстова на одређену тематику задану од стране наставника;
- игре ронда, тј. импровизација затворених музичких облика;
- импровизовање ритмичке пратње народних игара;
- импровизовање кореографије за народне игре и пјесме;

(Поред текстова познатих пјесника за дјецу препоручују се и текстови из Зборника Републичког фестивала дјечијег литерарног стваралаштва „Дјечије царство“-препустити дјечи самосталан избор текста)

3. Избор пјесама дјеце аутора са Републичког фестивала дјечијег музичког стваралаштва „Мали копозитор“

- Љ. Максимовић/И. Јовић: Хаваји
- С. Малбашић: Патуљак
- А. Цинцо: Авион
- В. Мец: Сањајмо заједно
- Примјери са Дјечије пјесме Евровизије

Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и

шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника усклађене са исходима учења и постављеним васпитнообразовним циљевима НПП-а.

Наставно подручје: ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (12 часова)

Тема: Разредно музицирање 1. Свечана пјесма 2. Избор пјесама са републичких музичких фестивала за дјецу 3. Избор пјесама са репертоара дјечијих хорова из Републике Српске 4. Пјесме из нашег завичаја

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

Ученик ће:

1. Објаснити и дефинисати појам свечане пјесме; препознати, именовати и активно учествовати у групном музицирању (текстом, солмизацијом, мануелном репродукцијом) обрађених примјера свечане пјесме.

2. Препознати и именовати фестивалске пјесме обрађене на часу, те активно учествовати у заједничкој репродукцији (текстом, солмизацијом, мануелном репродукцијом) музичких примјера.

2.1. Препознати и именовати фестивалске пјесме обрађене на часу, те активно учествовати у заједничкој репродукцији (текстом, солмизацијом, мануелном репродукцијом) музичких примјера.

2.2. Препознати и именовати фестивалске пјесме обрађене на часу, те активно учествовати у заједничкој репродукцији музичких примјера.

3. Препознати и именовати слушане музичке примјере из репертоара дјечијих хорова, те активно учествовати у заједничкој репродукцији (текстом, солмизацијом, мануелном репродукцијом) обрађених композиција.

4. Препознати, именовати и активно учествовати у заједничкој репродукцији обрађених музичких примјера савремених композиција инспирисаних фолклором.

1. Свечана пјесма:

- Химна Републике Српске: Моја Република, М. Матовић
- Химна Св. Сави
- Химна БиХ: Интермецо, Д. Шестић

2. Ђурђевдански фестивал дјечије пјесме

- З. Шугић: Мали принц
- М. Матовић: Сан чудесан
- З. Николић: Очи
- М. Томић: Кишо, кишице
- М. Јањанин: Ђурђевдан
- Б. Мајданац: Шарица бубамарица
- М. Матовић: Непобједиви
- Д. Мијатовић/ Д. Милуновић: Озбиљна пјесма

2.1. Музички фестивал *Дјечија машта може сваишта*

- Б. Бабић: Машта
- Д. Шестић: Симпатија
- Ј. Адамов: Шта зна зима

2.2. Избор пјесама за дјецу са етаблираних регионалних и европских музичких фестивала (Чаролија, Славјански базар)

3. Избор пјесама из репертоара дјечијих хорова: Врапчићи (Бањалука), Палчићи (Пале), Пчелице (Лакташи) и Звончићи (Бањалука)

4. Традиција у новом руху (савремене композиције инспирисане традиционалном музиком)

- Етно група „Ива“
- Етно група „Траг“
- Мила мајко (Женски камерни хор „Бањалучанке“)

- Слободан Тркуља/ Балканополис
- Ансамбл „Теодулија“
- Ансамбл „Ступови“

Напомена: Препоручени примјери представљају смјернице наставницима и шири избор, а не обавезујући број примјера за обраду. Садржај програма у оквиру наставног подручја може обухватити и музичке примјере по избору наставника, усклађене са исходима учења и постављеним васпитнообразовним циљевима НПП-а.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА

Ликовна култура, Исзорија, Географија, Основи информатике, Српски језик, Математика
Физичко васпитање.

НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

- Ученике треба упознати са музичком нотацијом за Брајево писмо;
- Непознате појмове из музичке терминологије вербално објаснити ученицима;
- Када су у питању музички играчки или једноставни плесни покрети ученика укључивати у рад у пару или са групом ученика;
- Подстицати ученика да се музички активира;
- Наставник би требао тактилно и вербално описати инструмент;
- Наставник би требао сваку музичку игру отпјевати, одсвирати те ученицима демонстрирати начин извођења;
- Поред емотивног и естетског доживљавања музичког дјела, оспособити ученика за

- уочавање изражајних средстава музичке умјетности;
- Кроз сарадњу са Ресурсним центрима благовремено одговорити на индивидуалне потребе ученика које ће се у наставном процесу уочити.

ХОР И ОРКЕСТАР

Предметно подручје Хор и Оркестар представља интегрални дио предмета Музичка култура. Општи циљ предметног подручја Хор и Оркестар је развијање интересовања и љубави према музичкој умјетности, упознавање ученика са музичким дјелима високих умјетничких вриједности из различитих епоха и различитих жанрова, те упознавање са музичком традицијом и културом властитог и других народа. Обавезно је да се у основним школама организује рад хора и то: хора млађих и хора старијих разреда. У школи у којој постоје услови потребно је организовати школски оркестар. Часови хора и оркестра се изводе континуирано од почетка до краја школске године. Уносе се у распоред часова школе и дио су радне обавезе ученика које на основу музичких способности констатованих на аудицији, уз њихову сагласност, изабере наставник. Неопходно је континуирано радити на промоцији ових активности у школи, имајући у виду да је ангажовање ученика добровољно, али истовремено захтијева обавезу редовног похађања часова.

ХОР МЛАЂИХ РАЗРЕДА

(3 часа седмично, 108 часова годишње)

ХОР СТАРИЈИХ РАЗРЕДА

(4 час седмично, 144 часа годишње)

ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ/ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ	СМЈЕРИНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ
<p>Ученик ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на аудицији адекватно одговорити на захтјеве провјере музичког слуха, вокалне интерпретације и музичке меморије; • интерпретирати широк спектар вокализа, модела и мотива за постизање бољих резултата; • пјевати правилно, изражајно, интонативно и ритмички тачно и прецизно; 	<ul style="list-style-type: none"> • Пјесме и мелодијско-ритмички мотиви за аудицију. • Вокализе, модели и мотиви за постизање вокалне технике, музичких способности, вјештина и знања. • Репертоар школских хорова обухвата химне, одговарајућа 	<p>На почетку школске године организовати аудицију и кроз различите провјере музичког слуха, музичке меморије, музичких знања, вјештина и предиспозиција, формира хор од ученика који посједују одговарајуће музичке способности.</p> <p>У зависности од састава и броја ученика организује хорове: женске, мушке и</p>

<ul style="list-style-type: none"> • научити напамет своју вокалну дионицу; • примјењивати различите технике пјевања; • пјевати у двогласним и вишегласним композицијама(у складу са могућностима хора); • презентовати шири репертоар вокалних и вокалноинструменталних композиција (по могућности различитих стилова и жанрова); • емотивно доживити композиције које се обрађују; • естетски доживити и да оцјенити интерпретацију хора у коме учествује, да зна да изврши компарацију са извођењем других ансамбала; • пратити своју дионицу у партитури и препознаје и поштује музичке ознаке за темпо, динамику и артикулацију; • активно учествовати у музичком стваралаштву; • схватити своју индивидуалну улогу у колективном извођењу; • препознати и навести основне карактеристике стила и жанра композиција које су на репертоару хора. • редовно похађати часове хора. 	<p>музичка дјела домаћих и страних аутора различитих стилова и жанрова и одговарајућа музичка дјела традиционалне народне и духовне музике народа Републике Српске и других народа.</p> <p>Предложена литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Химна Моја Република, М. Матовић • Химна Светом Сави, С. С. Мокрањац • Богородице дјево, руски напјев • Ој, Бадњаче, бадњаче, народна из Србије • Божићни тропар, Н.Барачки • Ave Maria, J. С. Бах • Тамо далеко, српска традиционална пјесма • Српкиња, И. Бајић • Viva la musica, канон • Сат, канон • Драги бато, канон • Кока снијела јаје, канон • Ц-А-Ф-Ф-Е-Е, канон • Сви смо сад ту, канон • Кад си срећан • Дјеца су украс свијета • У свијету постоји једно царство • Преко брда преко брега • Ишли смо у Африку • Разболе се лисица 	<p>мјешовите. Према броју ученика хорови могу бити великог састава или камерни и пјевати једногласно, двогласно и трогласно.</p> <p>Почетком школске године неколико часова посветити искључиво вјежбама за кост-абдоминално јачање дијафрагме и мишића, нарочито са леђне стране. Радити вјежбе за спуштање ларинкса и слободан рад резонантног апарата: језика, непца, усана и доње вилице. Извјестан број ученика се у завршним разредима налази у фази мутирања, па наставник треба да буде веома пажљив у третману оваквих ученика, да не би дошло до трајног оштећења гласница.</p> <p>Наставник треба да подстиче љубав и жељу за активним музицирањем и учествовањем у школским ансамблима.</p> <p>Константно и стручно радити на развоју музичких способности и формирању квалитетног вокалног интерпретатора: рад на вокализацијама, импостацији гласа, чистој интонацији, ритмичкој прецизности, правилном дисању, изражајном</p>
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Нема света ни планете • Миш је добио грип • Ох пролеће, Ј. Маринковић • Вијеће врана, В. Ђорђевић • Бумбари и пчеле, С. Раичић • Патак, М. Драгутиновић • Другарство, А. Кораћ • Јесен, В. Милошевић • На ливади, М. Милојевић • Ветар, М. Милојевић • Жабе, В. Ђорђевић • Кока и пилићи, М. Тајчевић • Канон за новорођенче, К. Бабић • Гдје је онај цветак жути, Ђ. Б. Перголези • Моја звезда, Б. Сметана • Липа, Ф. Шуберт • Ода радости, Л. В. Бетовен • La violeta, стари мајстор • Друга руковет, С. С. Мокрањац • Из Осме руковети, С. С. Мокрањац • Крава и несташко, М. Васиљевић • Ој, расти мој зелени боре, Сјај мјесече, В. Милошевић • Ој, јесенске дуге ноћи, народна пјесма • Јовано Јованке, македонска народна пјесма • Хор, В. Миланковић • Композиције за рад са 	<p>пјевању, дикцији, емотивном и естетском доживљају пјесме.</p> <p>Организује пробе по гласовима и заједничке пробе.</p> <p>Направи селекцију дијелова композиције који захтијевају посебно увјежбавање. Најчешће су то интонативни, али могу бити и остали проблеми извођачке технике.</p> <p>Употреба клавира на пробама је минимална, али наставник мора бити спреман да композицију течно одсвира ради уобличавања тонске слике.</p> <p>Хор треба да пјева више а сарелла.</p> <p>Ради на развоју дистрибутивне пажње и концентрације (способност заједничког музицирања).</p> <p>Ради на интерпретацији одговарајућих музичких дјела домаћих и страних аутора различитих стилова и музичких жанрова.</p> <p>Ради на очувању традиционалне народне и духовне музике народа Републике Српске и других народа.</p>
--	--	---

	<p>хором млађег школског узраста, Д. Тракиловић</p> <ul style="list-style-type: none"> • Композиције за рад са хором старијег школског узраста, Д. Тракиловић • Духовне композиције за рад са хоровима основношколског типа, Д. Тракиловић • Збирка хорских композиција за школске хорове а саpella, Б. Ђурковић, Д. Костић, Б. Цвејић • Двогласне хорске композиције, приредила Нада Ленаси • Из светске хорске литературе, Б. Ђурковић • Музичка традиција за наше најмлађе, М. Васиљевић, ЗУНС • Путем наше традиционалне музике, М. Васиљевић, ЗУНС 	<p>Ради на музичком описмењавању.</p> <p>Наставник треба да подстиче креативне способности ученика и подстиче стваралачко ангажовање у свим музичким активностима.</p> <p>Примјењује рад на музичкој импровизацији.</p> <p>Ради на социјализацији ученика и развоју смисла и одговорности за колективно музицирање.</p> <p>Ради на развоју естетског доживљаја и критичког мишљења.</p> <p>Упозна ученике са основним карактеристикама стила и жанра композиција које се изводе.</p> <p>Упозна ученике са основном музичком формом композиције која се изводи.</p> <p>Упозна ученике са основним биографским подацима композитора музичког дјела које се изводи.</p> <p>Развија код ученика навике слушања музике.</p> <p>На пробама хора са ученицима слуша квалитетне музичке интерпретације</p>
--	--	--

		<p>композиција које се обрађују на часу хора.</p> <p>Припрема школски хор за различите манифестације које организује матична школа и учествује на такмичењима.</p> <p>У току школске године потребно је са хором извести најмање десет композиција (пет нових и пет раније обрађених композиција).</p>
--	--	--

ОРКЕСТАР

(4 часа седмично, 144 часа годишње)

Школским оркестром се сматра инструментални ансамбл са најмање десет инструменталиста који изводе композиције у најмање три дионице.

ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ/ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ	СМЈЕРИНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ
<p>Ученик ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • свирати предвиђене композиције; • свирати у најмање три дионице; • свирати правилно, изражајно, интонативно и ритмички тачно и прецизно; • користити различите технике свирања; • научити напамет своју инструменталну дионицу; • презентовати шири репертоар инструменталних и вокално-инструменталних 	<p>Репертоар обухвата одговарајућа музичка инструментална и вокално-инструментална дјела домаћих и страних аутора различитих стилова и жанрова и одговарајућа музичка дјела традиционалне музике народа Републике Српске и других народа.</p> <p>Предложена литература:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звучне ведрине, Збирка композиција аранжираних за дјечије (школске) 	<ul style="list-style-type: none"> • Наставник ће саставити оркестре од инструмената који припадају истој породици (блок-флауте, мандолине, тамбуре, хармонике, Орфов инструментариј, итд.) или мјешовитог састава према расположивим инструментима. • Наставник треба да репертоар оркестра пролагоди (аранжира) за постојећи школски састав или да изводи у оригиналном облику. • Наставник припрема

<p>композиција(по могућности различитих стилова и жанрова);</p> <ul style="list-style-type: none"> • емотивно доживити композиције које се обрађују; • естетски доживити и оцјенити интерпретацију ансамбла у коме учествује и да зна да извршити компарацију са извођењем других ансамбала; • пратити своју дионицу у партитури и препознати и поштовати музичке ознаке за темпо, динамику и артикулацију; • активно учествовати у музичком стваралаштву; • схватити своју индивидуалну улогу у колективном извођењу; • препознати и навести основне карактеристике стила и жанра композиција које су на репертоару. • редовно похађати часове оркестра. 	<p>гудачке, хармоникашке и мјешовите оркестре, као и за Орфов инструментариј и оркестар ударалјки, Божидар Станчић</p> <ul style="list-style-type: none"> • Музичка школица за Орфов инструментариј, Миомира М. Ђурђановић и Сања Филиповић • У шуми један жир изгубио свој шешир, Збирка пјесама уз клавирску пратњу, Константин Бабић • Мали гроф у трамвају, за глас и клавир за дјецу нижих разреда, Зоран Јовановић • Збирка пјесама за глас и хармонику, Радомир Јанковић 	<p>школски оркестар за различите манифестације које организује матична школа и учествује на такмичењима.</p> <ul style="list-style-type: none"> • У току године оркестар треба да изведе 8 дјела од којих неке заједно са хором.
--	---	---

** Предложене су збирке пјесама уз пратњу клавира и хармонике, а наставник може да дионице ових хармонских инструмената лако распише, прилагоди за оркестарски и хорски састав који му је на располагању. Уколико ученици нису овладали употребом Брајевог нотног писма, приступати усвајању мелодија по слуху.*

* У раду хора и оркестра наставник ће се потрудити да активно узме учешће са школским ансамблом на такмичењима и манифестацијама.